

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ กรณีนายดาบตำรวจพินิจ เมืองโคตร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายดาบตำรวจพินิจ เมืองโคตร ผู้ถูกร้อง ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี ต่อมาในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เทศบาลเมืองมุกดาหาร มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๒๖๘,๐๒๙,๘๕๔.๐๓ บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาท มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ และมาตรา ๒๙๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ แต่จากการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีฯ ภายในเวลาที่กำหนดและมีได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้ร้องทราบ ผู้ร้องได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ แล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง แต่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีฯ ในกรณีเข้ารับตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ บัญญัติ แม้ว่าผู้ร้องจะได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบถึงหน้าที่ในการยื่นบัญชีฯ และให้ชี้แจงเหตุผลที่ยังมิได้ยื่นบัญชีฯ รวมสองครั้งแล้วก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องก็มีได้ชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีฯ หรือดำเนินการยื่นบัญชีฯ ให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ ตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ บัญญัติ

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และมีคำสั่งให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้อง (นายดาบตำรวจพินิจ เมืองโคตร) ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๓.๑ ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดว่า นายดาบตำรวจพินิจ เมืองโคตร จงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง

๓.๒ ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดให้ นายดาบตำรวจพินิจ เมืองโคตร พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ครบกำหนดต้องยื่นบัญชี ฯ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ เทศบาลเมืองมุกดาหาร มีรายได้ ๒๖๘,๐๒๙,๘๕๔.๐๓ บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหรือเทศบาลเมืองที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาทมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ วรรคหนึ่ง (๖) และผู้ถูกร้องต้องยื่นบัญชีฯ ภายในกำหนดเวลาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๒ (๑) บัญญัติไว้ การที่ผู้ถูกร้อง มิได้ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ทั้งที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือแจ้งและให้ชี้แจงเหตุผลที่มีได้ยื่นบัญชีฯ รวม ๒ ครั้ง และผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในเวลาที่กำหนด ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้โอกาสแก่ผู้ถูกร้องในการยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้อง เมื่อพิจารณาถึงพยานหลักฐานตามคำร้องแล้ว ฟังได้ว่า ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ และมาตรา ๒๙๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มาตรา ๓๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ และโดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้ผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายดาบตำรวจพินิจ เมืองโคตร ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พลโท จุล อติเรก นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมวณิช นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายศักดิ์ เตชาชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุจินดา ยงสุนทร นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอูระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๗๙ ก วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๖